

به یادماندنی‌ترین تصویر و خاطره سیاسی که از مصطفی کواکبیان، دبیرکل حزب مردم‌سالاری در اذهان عمومی، به جا مانده است، منظره جنجالی او با حسین شریعتمداری(مدیرمسئول روزنامه کیهان) است که در تاریخ ۲۲ دی‌ماه ۱۳۸۸ در شبکه ۳ اتجام و پخش شد. این فرزند سمنان و عضو قدیمی حزب جمهوری اسلامی، سیاستمداری اصلاح‌طلب است که نماینده سابق مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس، در دهمین دوره و نماینده مردم سمنان و مهدی‌شهر در

هشتمین دوره مجلس شورای اسلامی بوده است. وی دارای مدرک دکترای علوم سیاسی می‌باشد و استاد دانشگاه علامه طباطبایی است. کواکبیان، دبیرکل حزب مردم‌سالاری است و پیش از این نایب رئیس شورای حزب همبستگی بوده است. او در جریان انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری از حامیان جدّی میرحسین موسوی بود و در همین راستا ریاست‌ائتلاف مردمی اصلاح‌طلبان حامی میرحسین موسوی را به عهده گرفت.

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

کواکبیان

جناب دکتر چه خاطراتی از دوره‌های مختلف انتخابات ریاست جمهوری در ایران دارید؟

بسم الله الرحمن الرحيم. درخصوص روسای جمهور نظام جمهوری اسلامی خب ما تا حالا هفت رئیس‌جمهور تجربه کرده‌ایم؛ در ابتدا ابوالحسن بنی صدر بود و آنگاه شهید رجایی بود و سپس آیت‌الله خامنه‌ای بود و بعد آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی و بعد سیدمحمد خاتمی و بعد محمود احمدی‌نژاد بودند و جمهوری اسلامی نیز در وهله اول به سمت جلال الدین فارسی رفتند که به هر حال ایشان را نامزد کنند؛ اما در قانون اساسی مصوب سال ۵۸ آورده شده بود که رئیس‌جمهور باید ایرانی الاصل باشد و بعد بررسی کردند که آقای جلال الدین فارسی با اینکه اسمش فارسی بود اجدادش افغانی بودند و در ایرانی الاصل بودن ایشان شبهه ایجاد شد و اگر می‌خواستند اعضاء کنند خب می‌شد؛ اما گفتند حالا که اینطور است چرا از اول کار روزه شوک‌کرد بگیریم، لذا ملا از آقای جلال الدین فارسی صرف نظر شد و جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در آن سال به سمت آقای دکتر حسن حبیبی رفتند.

این اخبار در سمنان چطور به عنوان یک شاخه از حزب جمهوری اسلامی به شما می‌رسید؟

چون در حزب بودیم به خاطر همین اخبار را از تهران دریافت می‌کردیم و ارتباطات تشکیلاتی داشتیم و بنا بود که از کاندیدای حزبی خود حمایت کنیم و این وقت اول بحث جلال الدین فارسی بود و بعد که آنطور به مشکل برخورد خیلی‌ها همان موقع اسمم خود دکتز بهشتی را هم می‌گفتند اما از آنجایی که حضرت امام مصاحبه‌ای در فرانسه داشتند که بنا بستند که روحانیان بایند در مصادر امور اجرایی قرار بگیرند از این مساله پرهیز شد به هر حال علمای قم نیز از آقای دکتر حسن حبیبی حمایت کردند؛ ایشان هم یک شخصیت حقوقان و برجسته بود و حتی در تنظیم قانون اساسی و تهیه پیش‌نویس قانون اساسیی نقش داشت و یک فرد جا افتاده‌ای بود اما خب به هر دلیلی بنی صدر تشکیلاتی درست کرد با عنوان دفتر هماهنگی مردم با رئیس‌جمهور در همه استان‌ها که عملا حزب او گذاشته بود و روزنامه‌ای هم داشت به نام انقلاب اسلامی و حرف‌های خود را آنجا می‌زد. در هر حال انتخابات می‌خواست برگزار بشود؛ بنی صدر یک کلکی هم زد یعنی مرتب به شهرها می‌رفت و سخنرانی می‌کرد.

خاطر تان هست که سمنان هم آمده باشد؟
بله البته بعد از اینکه رئیس‌جمهور شد به سمنان آمد و خاطره جالبی در این مورد دارم که می‌گویم. به هر حال به همه شهرها می‌رفت و با اینکه اقتصاددان نبود انتظار می‌رفت در دولت موقت مرحوم مهندس بازرگان سمتی بگیرد اما پستی قبول نمی‌کرد و مرتب به شهرهای مختلف می‌رفت و سخنرانی می‌کرد و معلوم بود که برنامه دارد، اما اعلام نمی‌کرد تا اینکه آن‌روز امام هنوز جماران نمانده بود و در قم بودند لذا به قم رفت و با امام ملاقات کرد و وقتی از این ملاقات برگشت مصاحبه‌ای کرد و گفت من از الان دیگر کاندیدای ریاست جمهوری هستم؛ یعنی طوری جلو داد؛ دقت نظر امام خمینی هم بر روی ایشان حسود؛ دقت می‌کنید ولی واقعیت نبود ولی ایشان اینطور جلوه داد که من تا حالا قبول نکردم اما از الان به بعد می‌خواهم کاندیدا شوم. به هر حال بحث‌های خیلی زیادی داشت که آمد و حدود ۱۱ میلیون رأی آورد که در کل کشور رأی مهمی بود و فکر می‌کنم آقای دکتر حسن حبیبی حدود ۸۰۰ هزار رأی آورد یعنی خیلی رأی زیادی نداشت ضمن اینکه خیلی کاندیداهای عجیب و غریبی وجود داشتند زیرا آن زمان بحث شورای نگهبان و تایید صلاحیت و این چیزها نبود و وضعیت به شکل فعلی نبود، فقط گروهی درست شده بودند که بررسی‌های اولیه روی نامزدها داشتند و رئیس‌های مختلفی آمده بودند اما بنی صدر رأی آورد و تیپ‌های سمنان شد. بعد از آن بنی صدر علی‌رغم اینکه کتابی هم نوشته بود با عنوان مبارزه با کیش شخصیت، ولی خودش دچار کیش شخصیت شد و غرور خاصی او را برداشت.

در استان‌ها هم فعالیت می‌کرد؛ در استان بوشهر هم آقایی که بعدها دستیار اصلی بنی‌صدر به نام سلامتیان شد قبل از انتخابات به سمنان آمد و سخنرانی کرد که در آن جلسه من با ایشان مباحثه‌ای داشتم. به هر حال بنی‌صدر رئیس‌جمهور شد اما معلوم بود که با شخصیت‌هایی مثل آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی، آیت‌الله شهید دکتر بهشتی و امثال آیت‌الله موسوی اردبیلی و امثال شهید باهنر و امثال آیت‌الله خامنه‌ای اختلاف فکری زیادی داشت و این پنج نفر هم آمده بودند حزب جمهوری اسلامی را تأسیس کرده بودند و طبعاً اختلافاتی بود؛ اما به تبعیت از امام خمینی(ره) این شخصیت‌ها در برابر کارهای بنی‌صدر سکوت می‌کردند. خیلی اینطور نبود که بخواهند درگیری جدی پیش بیاورند زیرا ما با جنگ هم مواجه شدیم و بدیم و این

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

بازخوانی چهل و دو سال ریاست جمهوری در ایران در گفت‌وگوی مجله خاطرات سیاسی با دبیر کل حزب مردم‌سالاری

تاکید بر تحزب را از شهید مظلوم آیت‌الله دکتر بهشتی یاد گرفتیم و از جلسات درس مواضع حزب جمهوری نکته‌های فراوان آموختم

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

دومین‌بار پیاپی از طرف شورای نگهبان رد صلاحیت گردید. دکتر کواکبیان با رأی اعضای مجمع عمومی ننگره روزمه حزب مردم‌سالاری به‌عنوان نامزد اختصاصی این حزب در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ انتخاب شد که در نهایت توسط شورای نگهبان احراز صلاحیت نشد. ضمن سیاست‌گذاری از ایشان که دعوت خاطرات سیاسی را برای مصاحبه پذیرفتند، متن منقح گفتگو با ایشان را تقدیم خوانندگان می‌کنیم.

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

کواکبیان در جریان انتخابات ریاست جمهوری در استان سمنان

خیلی قدرت بسیج تظاهرات نداشتند و مثلا دفتری درست کرده بودند به نام جنبش هدی که در آنجا جمع می‌شدند که آن هم به هر حال بعدها جمع شد اما در تهران بالاخره تعدادشان بیشتر بود و جمعیتی جمع کرده بودند؛ مجموعه این حوادث باعث شد که بنی صدر حتی با لباس میدل هیراه با مسعود رجوی هر دو از کشور فرار کردند و به سمت فرانسه رفتند و به این صورت سرنوشت اولین رئیس‌جمهور رقم خورد حالا من اگر بخواهم هر کدام از اینها را به همین شکل بگویم خیلی مفصل است ولی به اختصار می‌گویم در مورد شهید رجایی هم که خب ماجراهای زیادی در مورد بنی صدر پیش‌آمد و خرابه‌های هم که گفتم خردم دارم، این است که بعد از اینکه ایشان رئیس‌جمهور شده بود و در عین حال فرمانده کل قوا هم بود به سپاه پاسداران سمنان آمد

جالب است که در مجلس دوم ۹۹ نفر برخلاف نظر امام خمینی(ره) به مهندس موسوی رأی ندادند. البته مهندس موسوی رأی آورد و نخست وزیر شد اما خیلی مهم است ۹۹ نفر برخلاف نظر امام خمینی(ره) به مهندس موسوی رأی ندادند. البته مهندس موسوی رأی آورد و نخست وزیر شد اما خیلی مهم است. ۹۹ نفر علی‌رغم اینکه امام خمینی(ره) هم گفته بود، رأی‌ناتند به مهندس. حالا اگر امروز باشد حتماً دو آتش‌ها می‌گویند همه این ۹۹ نفر ضد ولایت فقیه هستند و باید از مجلس آنها را بیرون انداخت؛ ولی دو روز بعد که امام خمینی(ره) با نمایندگان مجلس ملاقات داشت گفت من از هر دو جریانی که هم رأی دادند و هم رأی ندادند تشکر می‌کنم و همگی به وظیفه خود عمل کردند و خیلی راحت و طبیعی برخورد کردند و گفتند اینها همگی به وظیفه خود عمل کرده‌اند و همگی مجبور هستند و برای ما خیلی درس آموز است و این نشان می‌دهد که امام خمینی(ره) درباره مجلس هم اینطور فکر می‌کردند

رجایی یازند بود علی‌رغم اینکه قبول نداشت اما چون در مجلس رأی آورده بود ایشان کار می‌کرد و بعد از دساتن بنی صدر طبعاً همه نیروهای طرفدار امام خمینی(ره) و انقلاب و حزب جمهوری اسلامی و همگی به طور طبیعی از رجایی حمایت کردند اما خیلی کوتاه بود و واقعا دردناک بود به خصوص اینکه ما در هفت تیر ۱۳۶۰ حادثه انفجار حزب جمهوری اسلامی را داشتیم و شهادت آیت‌الله دکتر بهشتی که این موضوع بسیار دردناک بود و بعد بلافاصله انتخابات ریاست جمهوری برگزار و رجایی طرفداران تند و داغ و آتشین آقای بنی صدر آمدند و با من درگیر شدند و یک درگیری عجیب و غریبی داشتیم. منظور اینکه بنی صدر واقعا به یک شکلی با سیستم و نظام نتوانست خود را هماهنگ کند، لذا سرانجام خوبی هم پیدا نکرد و طرح عدم کفایت سیاسی او در مجلس مطرح شد و رئیس مجلس هم آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی بود و آنجا بالاخره به صورت قاطع نمایندگان مجلس مصوب کردند که ایشان دیگر کفایت سیاسی برای ریاست جمهوری ندارد و جالب است که امام خمینی(ره) بعد از اینکه کل قوا را که او به تفویض کرده بود پس گرفت و بنی‌صدر را عزل کرد و این دو ماجرا باعث شد بنی‌صدر احساس کند که دیگر جایی برای ماندن ندارد. من اینجا مایل هستم خاطره‌ای را بگویم

یک عده ریختند و خانم بنی صدر را دستگیر کردند؛ آیت‌الله دکتر بهشتی وقتی این را فهمیدند به شدت ناراحت شدند و بلافاصله گفتند باید این خانم ر آزاد کنید و ما با خود بنی‌صدر مساله داشتیم که با خانم ایشان

و آن اینکه در این گیرودار بنی‌صدر حدود یک هفته بود مخفی شده بود و اصلا معلوم نبود کجا رفته است و چه می‌کند؛ من بعدها شنیدم که دکتر تکمیل هاشمیان که من در دوران دانشجویی با ایشان درسی داشتم ظاهراً منزل او رفته بود که بگذریم. می‌خواهم این را بگویم که بعد ریختند و خانم بنی‌صدر را دستگیر کردند؛ آیت‌الله دکتر بهشتی وقتی این را فهمیدند به شدت ناراحت شدند و بلافاصله گفتند باید این خانم را آزاد کنید و ما با خود بنی‌صدر مساله داشتیم نه با خانم ایشان و این نشان‌دهنده عظمت روح دکتر بهشتی بود و من هم واقعا اگر در آن جریان سیاسی و تشکیلاتی و حزبی آن زمان رشد و پیشرفتی داشتم به این دلیل بود که از آموزه‌های امثال دکتر بهشتی در حزب برخوردار بودیم. خلاصه آنکه در دوره بنی‌صدر یک اتفاقی افتاد که تأمل برانگیز بود؛ مثلاً آخرهای خرداد سال ۶۰ بود که سازمان مجاهدین خلق با منافقین تظاهرات مسلحانه‌ای در تهران برگزار کردند و هر کسی را که فکر می‌کردند انقلابی یا حزب‌اللهی است با او برخورد می‌کردند حتی با تیغ موکتوری خیلی‌ها را زخمی می‌کردند و کارهای عجیبی انجام می‌دادند. **شما در سمنان هم این جریانات را دیدید؟**
حالا در آنجا سازمان مجاهدین خلق با منافقین

خب ما در سال ۶۸ تحولات زیادی داشتیم از جمله رحلت امام خمینی(ره)، بحث بازنگری قانون اساسی و ماجرای آقای منتظری را داشتیم و خیلی حوادث اتفاق افتاد حتی مرحوم آیت‌الله مهدوی کنی یک روز مانده به رأی گیری سال ۷۶ گفتند که ما حادس می‌زیم که نظر رهبری نیز آقای ناطق نوری است و حتی یکی از روزنامه‌ها آن را تیتز کرد؛ روز پنجشنبه قبل از جمعه که انتخابات بود ولی خب آقای خاتمی آمدند و یک اجماعی از نخبگان پشت سر ایشان قرار گرفتند و در ایشان حمایت شد و در اوج نابوری بالاخره آقای خاتمی رئیس‌جمهور شد و من هم مسئول ستاند انتخاباتی آقای خاتمی در استان سمنان شده بودم و هم در تهران در ستاد به‌آفرین جزو امور کمیته استان‌های ایشان بودم. می‌خواهم بگویم که خیلی غیرمترقبه بود و همه ذهن‌ها به این سمت رفته بود که خب حالا به طور طبیعی آقای ناطق نوری می‌شود؛ ولی مردم این بار طور دیگری رفتار کردند و آقای خاتمی رئیس‌جمهور شد که حالا داستان‌های مختلفی در ارتباط با آقای خاتمی دارم اما می‌خواهم سریعتر عبور کنیم و برسیم به این که اتفاقاتی افتاد و مسائلی رخ داد و زمینه‌هایی پیش آمد که بعضا هم می‌شد بهتر در آن هشت سال دوره آقای خاتمی عمل شود که دیگر زمینه‌ای ایجاد نشود که جریان دیگری بخواهد روی کار بیاید. به هر حال سال ۸۰ هم آقای خاتمی نمی‌خواست بیاید ولی گفتند بیاید و ایشان آمد و رئیس‌جمهور شد.

درباره فرایند رئیس‌جمهور شدن احمدی‌نژاد چه می‌توان گفت؟

سال ۸۴ دیگر زمینه پیش آمد که محمود احمدی‌نژاد روی کار بیاید. البته همان موقع ما بودیم دیگری فکر می‌کردیم؛ من یادم است رفته بودیم وزیر میرحسین موسوی بودند و شخص آقای خامنه‌ای هم دوست داشتند که دکتر ولایتی برای مرحله جدید فعالیت‌هایشان به مجلس معرفی شوند اما امام خمینی(ره) نامه‌ای به مجلس دادند که من مصلحت نمی‌دانم که در این شرایط جنگ نخست‌وزیر بخواهد تغییر کند و لذا من از آقای میرحسین موسوی حمایت می‌کنم و دوست دارم که ایشان باشند؛ اما جالب است که در مجلس دوم ۹۹ نفر برخلاف نظر امام خمینی(ره) به مهندس موسوی رأی ندادند. البته مهندس موسوی رأی آورد و نخست وزیر شد اما خیلی مهم است. ۹۹ نفر علی‌رغم اینکه امام خمینی(ره) هم گفته بود، رأی‌ناتند به مهندس. حالا اگر امروز باشد حتماً دو آتش‌ها می‌گویند همه این ۹۹ نفر ضد ولایت فقیه هستند و باید از مجلس آنها را بیرون انداخت؛ ولی دو روز بعد که امام خمینی(ره) با نمایندگان مجلس ملاقات داشت گفت من از هر دو جریانی که هم رأی دادند و هم رأی ندادند تشکر می‌کنم و همگی به وظیفه خود عمل کردند و خیلی راحت و طبیعی برخورد کردند و گفتند اینها همگی به وظیفه خود عمل کرده‌اند و همگی مجبور هستند و برای ما خیلی درس آموز است و این نشان می‌دهد که امام خمینی(ره) درباره مجلس هم اینطور فکر می‌کردند

یکی از تخلفات بارز آن این بود که حدود شش نفر از اعضای شورای نگهبان رسماً از احمدی‌نژاد حمایت کرده بودند. این خیلی عجیب بود حتی یک بار احمدی‌نژاد در مصالای تهران در ترافیک گیر کرده بود و نرسیده بود و آقای الهام که عضو شورای نگهبان بود به جای احمدی‌نژاد حمایت کرد

کسانی هستند که طبق تشخیص خودشان عمل می‌کنند و نباید چیزی به آنها تحمیل شود؛ ولی خب باز ما همان جا می‌گفتم بالاخره این ۹۹ نفر مخالفت کرده بودند چرا اسمام خمینی(ره) اینطور برخورد کرد این را از این جهت گفتم که بالاخره در مورد آقای میرحسین موسوی بحث هم بود یعنی اختلافات هم بود ولی با ایشان به خوبی کشور را در آن مقطع اداره کردند تا اینکه به هر حال داستان پذیرش قطعنامه ۵۹۸ پیش آمد و دوران جنگ تمام شد.

درباره ریاست جمهوری مرحوم آیت‌الله هاشمی و آقای خاتمی چه خاطره و تحلیلی دارید؟

آیت‌الله هاشمی در طول این مدت درخشش خاصی پیدا کرده بود؛ لذا به طور طبیعی بعد از دوران ریاست جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای بحث ریاست جمهوری آقای هاشمی‌رفسنجانی مطرح شد؛ می‌دانید که اینها هر کدام دو دوره ریاست داشتند و دساتن میرحسین موسوی را در مورد دوره دوم بحث کردم که چنین چیزی اتفاق افتاد؛ دوره سازندگی شروع شد و قطعنامه ۵۹۸ پذیرفته شده بود و بحث‌های روسای جمهوری در مورد انتخابات آنها می‌گویم و گرنه حوادثی که در هشت سال دوره آقای هاشمی‌رفسنجانی پیش آمد خیلی زیاد است و خاطرات فراوانی هم می‌توان گفت ولی آقای هاشمی‌رفسنجانی با تدابیری که داشت به خوبی توانست وضعیت دوران سازندگی را پیش ببرد ولی‌رغم اینکه تعدادی هم به دولت در بخش‌های مختلف می‌شد مخصوصاً فشارهای اقتصادی که گاهی برای مردم پیش می‌آمد و به هر حال می‌رسیم به سال ۷۶ که دیگر آقای هاشمی‌رفسنجانی که به قوه مجریه آمده بود آقای ناطق نوری در قوه مقننه بود و ظاهراً بعد از ریاست جمهوری آقای هاشمی انگار همه اینطور فکر کردند که الان دیگر نوبت آقای ناطق نوری است که بیاید و برای سال ۷۶ کاندیدا شود که کاندیدا شده بود و تقریباً کلیت نظام و همه حکومت هم اینطور فکر می‌کردند که به هر حال آقای ناطق نوری رئیس‌جمهور می‌شود ضمن اینکه

دومین‌بار پیاپی از طرف شورای نگهبان رد صلاحیت گردید. دکتر کواکبیان با رأی اعضای مجمع عمومی ننگره روزمه حزب مردم‌سالاری به‌عنوان نامزد اختصاص